

Complexnummer: 513725

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Rolduc

Aantal complexonderdelen

5

Monumentnummers van complexonderdelen

23600, 23601, 513726, 513727,
513728

Woonplaats

Kerkrade

Gemeente

Kerkrade

Provincie

Limburg

Hoofdadres van hoofdobject

Heyendallaan 82, 6464 EP Kerkrade

Complexomschrijving

Inleiding

Het abdijcomplex Rolduc is aan de rand van de bebouwde kom van Kerkrade nabij de Duitse rijksgrens gesitueerd. Tot dit complex behoren de vml. abdijgebouwen met abdijskerk, kloosterhoeve en overige economiegebouwen, Aula Maior, bosquet met vijvers, Frauwensieff en Chemin de d'Abbaye.

Het oudste deel betreft de abdijskerk XII en XIII, vervolgens bouwdelen XVII, XVIII, XIX en XX A.

Het centrale deel wordt gevormd door de abdijgebouwen met abdijskerk. Zuidelijk hiervan bevindt zich de kloosterhoeve. Aan de oostzijde van de abdijgebouwen is de Aula Maior gesitueerd en het kleine kloosterkerkhof. Aan de noordzijde van de abdijgebouwen bevindt zich een aantal economiegebouwen. Op het voorterrein westelijk van de abdijgebouwen bevinden zich de Aula Minor en enkele economiegebouwen. Aan de noordzijde van het gebouwencomplex is het bosquet met vijvers en verder noordelijk het Frauwensieff gesitueerd. Aan de westzijde van het complex loopt het tracee van de Chemin de d'Abbaye.

Omschrijving

In de oudste kloostergebouwen te weten Abdijskerk, Kloosterhoeve en enkele abdijgebouwen zijn diverse soorten natuursteen toegepast. De gebouwen van jongere datum te weten de overige abdijgebouwen, de

economiegebouwen, de Aula Maior en Aula Minor zijn in baksteen gebouwd. De toegepaste bouwstijlen variëren van Romaans tot elementen van Neo-Classicisme en Neo-Romaans tot Traditionalisme.

Waardering

Het gehele complex bezit cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van een culturele, sociaal-economische en geestelijke ontwikkeling. Het complex is cultuurhistorisch tevens van belang als bijzondere uitdrukking van een landschappelijke en typologische ontwikkeling. Architectuurhistorische waarden ontleent het complex aan zijn bijzonder belang voor de geschiedenis van de architectuur, aan het bijzondere belang van de diverse objecten voor het oeuvre van o.a. de architecten Jan Stuyt en Jos. Cuypers en wegens de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van de ontwerpen. Ensemblewaarden ontleent het complex aan de situering en daarmee van belang voor het aanzien van Kerkrade en wegens de hoogwaardige kwaliteit van de bebouwing en de historisch-ruimtelijke relatie met groenvoorzieningen, wegen en wateren. Het complex is van algemeen belang wegens de architectonische gaafheid van het exterieur en een deel van het interieur van de gebouwen, de deels hoogwaardige architectonische kwaliteit van hoofd- en bijgebouwen en in relatie tot de visuele gaafheid van de landschappelijke omgeving. Het complex is tevens van algemeen belang wegens de architectuurhistorische, typologische en functionele zeldzaamheid deels verbonden met een bijzondere ouderdom van enkele bouwdelen.

Monumentnummer*: 23600

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 januari 1967
Kadaster deel/nr: 2597/80

Complexnummer

513725

Complexnaam

Rolduc

Woonplaats*

Kerkrade

Gemeente*

Kerkrade

Provincie*

Limburg

Straat*

Heyendallaan

Nr*

80

Toev.*

Postcode*

6464 EP

Woonplaats*

Kerkrade

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Kerkrade

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

3659

Rijksmonumentomschrijving**

Kloosterhoeve van de voormalige Augustijnerabdij Rolduc. Waarschijnlijk naar ontwerp van Jacob Couven (1753-1812) gebouwd in 1792-1794. Gelegen ten zuiden van het voorplein van de abdij en bestaande uit drie vleugels van twee verdiepingen langs de oost-, zuid- en westzijde van een binnenplaats en een korte noordvleugel van drie verdiepingen haaks op de westvleugel. Op de noordwesthoek een voorpoort uit 1851.

Uitgezonderd de schuur in het midden van de zuidvleugel, die iets hoger is opgetrokken en voorzien is van een zadeldak, zijn de vleugels voorzien van schilddaken. Het geheel is opgetrokken in baksteen met toepassing van hardsteen voor de segmentboogomlijstingen van vensters en ingangen en zandsteen voor de poortomlijstingen. De gevel aan de binnenplaatszijde van genoemde schuur kreeg een extra monumentale detaillering en werd onder andere geleed met Dorische pilasters. In het interieur werden onderdelen toegepast van het vorige gebouw waarvoor de hoeve in de plaats kwam: het zuidelijke economiegebouw van abt Winandus Lamberti (1650-1664). In het woongedeelte een Dorische schouw met het in de tijd van herplaatsing op het wapenschild op de latei aangebrachte jaartal 1792. Verder onder meer een marmeren schouw en een deur met rijke omlijsting, beide XVIIIB.

Kloosterhoeve van belang als onderdeel van het vrm. abdijcomplex en vanwege de grote architectuurhistorische waarde.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 23601

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 januari 1967
Kadaster deel/nr: 2597/80

Complexnummer

513725

Complexnaam

Rolduc

Woonplaats*

Kerkrade

Gemeente*

Kerkrade

Provincie*

Limburg

Straat*

Heyendallaan

Nr*

82

Toev.*

Postcode*

6464 EP

Woonplaats*

Kerkrade

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Kerkrade

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

7725

Rijksmonumentomschrijving**

Abdijkerk. Zeer belangrijk Romaans gebouw XII, westbouw ingrijpend hersteld, XVII. Mechanisch torenuurwerk, Jos v.d. Kerkhof, 1936, later voorzien van elektrische opwinding.

Drieklaviers electro-pneumatische orgel gemaakt in 1932 door de firma Johannes Klais (Bonn) en M. Pereboom & Zonen (Maastricht) waarin laat 19e eeuwse klankidealen zijn gecombineerd met invloeden uit de vroeg twintigste eeuwse periode van de "Orgelreform".

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Kastelen, landhuizen en parken

Kastelen, landhuizen en parken

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Tuin, park en plantsoen

Tuin, park en plantsoen

Tuin, park en plantsoen

Functie

Abdijkerk

Tuinmuur

Tuin

Tuinhuis

Monumentnummer*: 513726

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 19 maart 2001
Kadaster deel/nr: 12589/1

Monumentnaam**

Park, vijvers en weg Rolduc.

Complexnummer

513725

Complexnaam

Rolduc

Woonplaats*

Kerkrade

Gemeente*

Kerkrade

Provincie*

Limburg

Straat*

Heyendallaan

Nr*

82

Toev.*

Postcode*

6464 EP

Woonplaats*

Kerkrade

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Kerkrade

Sectie*

G

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

3274

Kerkrade

G

3543

Kerkrade

G

3270

Kerkrade

B

10415

Kerkrade

B

9971

Kerkrade

B

10413

Kerkrade

G

3544

Kerkrade

B

2309

Kerkrade

G

3545

Kerkrade

B

10412

Kerkrade

B

10414

Kerkrade

B

10416

Kerkrade

B

10408

Kerkrade

B

10411

Kerkrade

B

1192

Kerkrade

B

7725

Kerkrade

G

2749

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Vijvers met bosaanplant, bronnenbos genaamd Frawensieff en oude toegangsweg nabij het gebouwencomplex Rolduc genaamd Chemin de d'Abbaye.

Omschrijving

Viertal aangelegde vijvers op verschillend niveau waardoor overloop plaatsvindt. Rond de deels boogvormige vijvers een wandelpad. Bosaanplant op de taluds. In dit zogenoemde bosquet bevinden zich de bronnen die de vijvers van water voorzien.

Vanuit een pomphuis bij de hoogste vijver werd water opgepompt naar de watertoren van het gebouwencomplex. Van hieruit werd het gehele abdijcomplex van water voorzien.

Het Frawensieff betreft een hellend waterrijk bronnengebied, noordelijk van het gebouwencomplex Rolduc. Het deels beboste gebied, waarin zich de bronnen bevinden, is een restant van de in de 12de eeuw beginnende ontginning t.b.v. landbouwgronden. De bronnen van de Frawensieff hebben hetzelfde voedingsgebied als de bronnen die in Rolduc het water leveren voor de vijvers in het zogenoemde bosquet.

De Chemin de d'Abbaye is een noord-zuid gerichte eeuwenoude voormalige hoofdtoegangsweg naar Rolduc. Het noordelijk deel is reeds bekend uit het midden van de 16de eeuw en het zuidelijk deel is tesamen met de Nieuwstraat en de Steenwegen, tussen 1784 en 1786 aangelegd. Beide delen zijn bestraat met kasseien voorzien van een opsluitband. Het noordelijk wegdeel is deels opengebrouwen en deels zwaar beschadigd. Het zuidelijk deel verkeert nog in een gave toestand. Dit historisch tracee van de Heyendahliaan loopt vanaf de Nieuwstraat, via de vijfsprong westelijk gelegen van Rolduc, tot aan de Van Gilsstraat, ter hoogte van de Ailbertuslaan.

Waardering

Het geheel van vijvers, bronnenbos en oude toegangsweg bezit cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een geografische en landschappelijke ontwikkeling. Ensemblewaarde ontleent het geheel aan zijn betekenis als essentieel onderdeel van het complex Rolduc dat cultuurhistorisch en architectuurhistorisch van nationaal belang is. Het geheel is van algemeen belang in relatie tot de visuele gaafheid van de landschappelijke omgeving. Het geheel bezit eveneens typologische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken
Kastelen, landhuizen en parken
Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen
Tuin, park en plantsoen
Weg(C)

Functie

Vijver
Bosquet
Weg(C8)

Monumentnummer*: 513727

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 19 maart 2001
Kadaster deel/nr: 12589/1

Monumentnaam**

Abdijgebouwen

Complexnummer

513725

Complexnaam

Rolduc

Woonplaats*

Kerkrade

Gemeente*

Kerkrade

Provincie*

Limburg

Straat*

Heyendallaan

Nr*

82

Toev.*

Postcode*

6464 EP

Woonplaats*

Kerkrade

Situering

Bij

Locatie

Rolduc

Kadastrale gemeente*

Kerkrade

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

7725

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Abdijgebouwen, XII; XIII; XVII; XVIII; XIX en XX A.

Deel uitmakend van het complex Rolduc.

Omschrijving

Abdijgebouwen op een E-vormige plattegrond met enkele aangebouwde vleugels en bijgebouwen.

Aan de noordzijde van de Abdijkerk de zgn. Abtenvleugel uit 1671 en de vml. watertoren eveneens uit 1671 met zuidwijzer op een grijze steen, die gedeeltelijk ingekleurd is. Haaks op de achtergevel van deze vleugel twee vml. seminariegebouwen uit resp. 1754 en 1877 met een aanbouw uit 1941.

Aan de zuidzijde van de abdijkerk twee vml. seminariegebouwen, van oorsprong XIX, echter na afbraak herbouwd XX B. De Fabritiusvleugel, datering 1754, is gesitueerd aan de oostzijde. Haaks op de uiteinden van de Fabritiusvleugel aan de oostzijde werden in 1924 en 1926 seminarievleugels aangebouwd naar ontwerp van architect J. Stuyt en geheel in de stijl van de bestaande gebouwen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Fabritiusvleugel door een kloostergang verbonden met de Abtenvleugel, datering XIX.

Aan de noordzijde viertal aan- en bijgebouwde seminarievleugels en economiegebouwen, datering XX a.

Aan de voorzijde van de abdijkerk, zuidzijde, economiegebouwen gebouwd 1904. Aan de binnenplaatszijde de zgn. Aula Minor, gebouwd 1938.

Op de grote binnenplaats is een eenvoudige stenen zuidwijzer in de muur gemetseld.

Aan de oostzijde terrassentuin nog herkenbaar. Resten van tuinmuur, plm. 1700. Twee tuinhuisjes plm. 1700.

In de noord-oostelijke hoek van de terrassentuin het vml. kloosterkerkhof met een kleine open kerkhofkapel met spitsboogtoegang, datering XIX c.

Waardering

De abdijgebouwen bezitten cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van een culturele, geestelijke en typologische ontwikkeling. Architectuurhistorische waarden ontleen de gebouwen aan hun belang voor de geschiedenis van de architectuur, de esthetische kwaliteiten van de ontwerpen en de ornamentiek. Ensemblewaarde ontleen de gebouwen aan hun betekenis als essentieel onderdeel van het complex Rolduc dat cultuurhistorisch en architectuurhistorisch van nationaal belang is. De gebouwen zijn van algemeen belang wegens de redelijke mate van architectonische gaafheid van ex- en interieur, de hoogwaardige architectonische kwaliteit van de samenstellende onderdelen en in relatie tot de visuele gaafheid van de landschappelijke omgeving. Tevens is sprake van architectuurhistorische typologische en functionele zeldzaamheid.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Religieuze gebouwen	Klooster, kloosteronderd	Abdij
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuin
Uitvaartcentra en begraafplaatsen	Begraafplaats en -onderdelen	Kloosterbegraafplaats (H)
Uitvaartcentra en begraafplaatsen	Begraafplaats en -onderdelen	Rouwkapel (H)

Monumentnummer*: 513728

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 19 maart 2001
Kadaster deel/nr: 12589/1

Monumentnaam**

Aula Maior

Complexnummer

513725

Complexnaam

Rolduc

Woonplaats*

Kerkrade

Gemeente*

Kerkrade

Provincie*

Limburg

Straat*

Heyendallaan

Nr*

82

Toev.*

Postcode*

6464 EP

Woonplaats*

Kerkrade

Situering

Locatie

Rolduc

Kadastrale gemeente*

Kerkrade

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

7725

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

THEATER genaamd Aula Maior en behorend bij het complex Rolduc. Het theater is ontworpen in 1936 door de architect Ir. Jos Cuypers. De bouwstijl is beïnvloed door het Neo-Classicisme. Voor wat betreft de akoestiek van de theaterzaal werd geadviseerd door Ir. Lyon uit Parijs.

Omschrijving

De plattegrond van de Aula Maior heeft een enigszins ovaal-vormige hoofdvorm. De constructie bestaat uit een staalskelet, gevuld met baksteen. De voorbouw voor de theaterzaal telt twee bouwlagen en wordt afgedekt met een plat dak. De middenrisaliet wordt afgedekt met een zadeldak. De theaterzaal heeft een licht golvend plat dak.

De symmetrische voorgevel heeft een middenrisaliet die afgesloten is met een tympaan. Het risaliet is aan de kanten afgezet met blokken natuursteen. In het risaliet zijn over de volle breedte drie rechthoekige houten toegangsdeuren met rondboogvormige bovenlichten geplaatst; deze zijn van een rondboogvormige omlijsting in natuursteen blokken voorzien. De bogen zijn voorzien van een sluitsteen. Boven de deuren bevinden zich drie rechthoekige vensters; deze hebben een kruisvormige indeling en zijn voorzien van roeden. In de topgevel van de risaliet bevindt zich een ovaal-vormig venster. De aansluitende muren van de middenpartij worden aan de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

buitenkant eveneens afgezet met blokken natuursteen, deels in verband, deels d.m.v. geïsoleerde blokken. In de onder- en bovengevel zijn telkens drie- en vijfdelige horizontaal geplaatste raamstroken aangebracht, voorzien van roeden. Alle genoemde vensters zijn omgeven c.q. geleed met dezelfde natuursteen. De achterliggende zaalpartij rijst op achter de portaalgevel en wordt in het zichtbare geveldeel, in het midden bekroond door een segmentboog. De toneeltoren wordt afgedekt met een mansardekap.

In de rechterzijgevel in totaal 12 smalle hoge rechthoekige glas-in-lood vensters.

Van het INTERIEUR is onder meer het volgende van belang. In het portaalgedeelte kleine trappenhuizen met lambrisering van blauw/groen geglazuurde tegeltjes en trapleuning met houten handlijst. De zaalpartij opent zich rondend en aflopend vanaf de ingang naar het toneel. Aan de kant van de ingang bevindt zich een licht uitzwenkend balkon met balustrade. De orkestbak is voor de toneelopening gesitueerd. Aan weerszijden van de toneelruimte bevindt zich een kleine ere-loge. Links van de toneelruimte bevindt zich aansluitend een grime- en kleedlokaal, met op de verdieping een berging voor toneelkleding. Aan de rechterzijde bevindt zich de berging voor de coulissen en attributen. De ruimte onder toneelvloer doet eveneens dienst als bergingruimte.

Waardering

De Aula Maior bezit cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van een culturele, geestelijke en typologische ontwikkeling. Architectuurhistorische waarden ontleent de Aula Maior aan het bijzondere belang van het gebouw als voorbeeld van het oeuvre van architect ir. Jos Cuypers, wegens de ornamentiek en de bijzondere samenhang tussen ex- en interieur. De Aula Maior bezit ensemblewaarde als essentieel onderdeel van het vml. kloostercomplex Rolduc dat cultuurhistorisch en architectuurhistorisch van nationaal belang is en van bijzondere betekenis is voor het aanzien van Kerkrade. De Aula Maior is van algemeen belang wegens de architectonische gaafheid van ex- en interieur en de architectuurhistorische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Welzijn, kunst en cultuur

Functie

Theater